

۱۴۰۰ تهران

انتشارات پژوهشگری

گردآوری و تدوین: دکتر...

ویرایش و تصحیح: دکتر...

چهارم

سرشناسه	: نروزی، ندا، ۱۳۷۱-، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: قصه‌درمانی: ویژه مشکلات کودکان/ گردآورنده ندا نروزی.
مشخصات نشر	: تهران: پژوهشگر برتر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۳ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۰۰-۳۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۰۹ - ۱۱۱.
	: قصه‌گویی
	: Storytelling
	: قصه‌گویی -- جنبه‌های روان‌شناسی
	: Storytelling -- Psychological aspects
موضوع	: قصه‌گویی در آموزش و پرورش
	: Storytelling in education
	: قصه‌درمانی
	: Narrative therapy
	: LB۳۰۳
	: ۶۷۸۲۷۳
	: ۸۵۷۴۴۰۳
	: شماره کتابشناسی ملی

نشانی مرکز نشر: تهران - بزرگراه محلاتی - کد پستی: ۱۷۶۷۹۷۸۱۱۶

نام کتاب: قصه‌درمانی	منزلگاه انتشارات:	www.bookpb.ir
گردآورنده: ندا نروزی	فروشگاه:	www.shop.bookpb.ir
صفحه‌آرایی و طرح جلد: پژوهشگر برتر	ایمیل:	info@bookpb.ir
نوبت و سال چاپ اول: ۱۴۰۰	تلگرام و واتساپ:	۰۹۱۲ ۷۷ ۱۸ ۱۹۰
قطع کتاب: وزیری	دفتر مرکزی نشر	(۰۲۱) ۳۱۸۶۵۲۹:
شماره گان: ۳۰ نسخه		(۰۲۱) ۳۳۱۷۴۸۰۷
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۰۰-۳۳-۹	پیام گیر و دورنگار:	(۰۲۱) ۳۳۱۶۹۴۰۶
قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان		

حق چاپ برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

پیشگفتار

هنر باستانی قصه‌گویی شفاهی این ارزش را دارد که برای یادگیری آن تلاش شود. زیرا هم برای گوینده و هم شنونده لذت آفرین است. این اصل هم در مورد قصه‌گوی بزرگسال صادق است هم کودک. برانگیختن کودکان به قصه‌گویی آن‌ها را به خواندن قصه‌های بیشتر وادار می‌دارد. به گفته جک مگوری "گستره قصه‌گویی به اندازه‌ای است که نمی‌توان آن را دست کم گرفت. بخش گفتن قصه روی مهم‌ترین جنبه آن انگشت می‌گذارد اما در عین حال، شامل گوش کردن، تصور کردن، اهمیت قائل شدن، قضاوت کردن، خواندن، مناسب سازی، خلق کردن و مشاهده کردن و به خاطر سپردن و برنامه ریزی است." قصه‌گویی دارای سه ارزش مهم است: قصه‌گویی از روی میل و علاقه، تصویرهای ذهنی و تجسم فکری را جهت می‌دهد و به تخیل قصه‌گو و شنونده دامن می‌زند. قصه‌گویی کمک می‌کند کودکان سنت ادبیات شفاهی را مرک کنند و گذشته را بفهمند. قصه‌گویی به بزرگسالان فرصت می‌دهد پای کودکان را به میدان تجربه‌های ادبی بکشانند بی آن که یابیند به کتاب باشند. قصه‌گوها با استفاده از کنش‌ها و حرکت اندام‌ها، کودکان را در داستان درگیر می‌کنند. هنگامی که بزرگسالان قصه می‌گویند کودکان قصه را کار با ارزشی به شمار می‌آورند و برانگیخته می‌شوند که خود نیز قصه بگویند. همه‌ی ما در کودکی علاقه مند به شنیدن داستان‌های مختلف قبل از خواب بودیم. قصه‌گویی والدین برای کودکان نه تنها سرگرم کننده است، بلکه دارای مزایای بی شماری در رفتار و آینده کودک نیز است. تاثیر قصه‌گویی بر زندگی و آینده‌ی کودک یک امر ثابت شده است. به طوری که امروزه کارشناسان برای برخورد با کودک پرخاشگر و لجباز روش قصه‌درمانی را پیشنهاد می‌کنند. داستان‌گویی نوعی بیان خلاقانه تخیل است که این کار به کلمات و کنش‌های متقابل با ایجاد تنوع در لحن نیازمند است تا داستانی مهیج و جالب برای شنوندگان ایجاد شود. یک داستان‌گوی خوب، به شنونده امکان تخیل‌پردازی داده و حس داستان‌پردازی او را تحریک خواهد کرد. داستان‌پردازی می‌تواند به اشکال مختلفی از جمله: نمایش عروسکی، موسیقی، کمدی و شعر انجام شود. برای تحقق این مهارت نیاز به صبر، پایداری و آزمون و خطا است. قصه‌گویی کمک شایانی به روبرو شدن کودک با مشکلات، آن هم در نهایت

آرامش می‌کند. چنانچه کودک درمورد زندگی قهرمانانی می‌شنود که مشکلات و سختی‌های پیچیده‌ای را تجربه کرده‌اند بهتر می‌تواند فهم درستی از مشکلات داشته باشد و به نوعی قوی‌تر شود، پس داستان‌هایی که در آن‌ها رنج و سختی برای کودک بازگو می‌کنید باعث می‌شود که کودک در برابر موقعیت‌های مختلف و دشوار مقاوم‌تر شده و برخورد منطقی از خود نشان دهد.

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۵

فصل اول: کلیات

قصه..... ۱۲
قصه‌گویی..... ۱۳
قصه‌گویی چیست؟..... ۱۷

فصل دوم: تاریخچه قصه و قصه‌گویی

قصه و قصه‌گویی در جهان..... ۲۰
قصه و قصه‌گویی در ایران..... ۲۱
تاریخچه قصه..... ۲۲

فصل سوم: اهمیت قصه‌گویی

اساس کار قصه‌گویی..... ۳۲
اهمیت قصه‌گویی..... ۳۳
هدف‌های قصه‌گویی..... ۳۵
الف) پیشرفت و گسترش خلاقیت..... ۳۵
ب) آموزش ادبیات قصه‌گویی نوعی ادبیات شفاهی است..... ۳۶
ج) آموزش مهارت اجتماعی..... ۳۶
و) سایر آموزش‌ها..... ۳۷
هدف قصه‌ها..... ۳۷
ارزش‌های قصه..... ۳۸
فواید قصه‌گویی..... ۴۰
اهمیت و ارزش قصه‌گویی..... ۴۲
کارکردهای قصه درمانی را می‌توان چنین شمرد..... ۴۴
فواید قصه‌گویی برای کودکان..... ۴۵
تاثیر قصه بر رشد شناختی و روانی کودک..... ۴۶
رابطه درمانی..... ۴۹

- ۵۰..... نقش کودکان در فرایند قصه‌گویی
- ۵۱..... تکنیک‌های درمانی کودکان
- ۵۱..... استفاده از نقاشی در جلسات درمانی
- ۵۱..... بازی با کلمات احساسی
- ۵۲..... تهیه کردن لیستی از نگرانی‌های کودکان

فصل چهارم: ویژگی‌های قصه و قصه‌گو و معیارهای انتخاب داستان

- ۵۴..... ویژگی‌های قصه
- ۵۵..... ویژگی‌های قصه‌گو
- ۵۵..... ۱. چهره و حرکات قصه‌گو
- ۵۵..... ۲. چشم‌های قصه‌گو
- ۵۶..... انواع قصه‌گویی
- ۵۷..... معیارهای انتخاب داستان
- ۵۷..... الف) انتخاب داستان با توجه به ویژگی‌های گوینده
- ۵۸..... ب) انتخاب داستان با توجه به موضوع داستان
- ۵۹..... ج) انتخاب داستان با توجه به مخاطبان

فصل پنجم: قصه‌درمانی

- ۶۲..... قصه‌درمانی
- ۶۴..... انواع داستان‌های قصه‌درمانی
- ۶۴..... داستان‌های حق طلبانه
- ۶۴..... داستان‌های روان تکان
- ۶۵..... داستان‌های رشدی
- ۶۶..... داستان‌های کودک موفق
- ۶۶..... داستان‌های بی‌پایان
- ۶۶..... داستان دوطرفه
- ۶۷..... بازنویسی کاربردی قصه‌ها
- ۶۷..... داستان‌های شخصی کودکان
- ۶۸..... شیوه‌ی قصه‌گویی

فصل ششم: فرایند قصه‌گویی

فرایند قصه‌گویی	۷۲
اقدامات قبل از تعریف کردن یا خواندن قصه	۷۲
زمان، مکان و فضای قصه‌گویی	۷۴
روش‌های مختلف برای شروع داستان	۷۵
چهره و حرکات قصه‌گو	۷۶
قصه و فعالیت ادبی	۷۶
چگونه قصه بگوییم؟	۷۷
مهم‌ترین وظایف گفتار در قصه	۷۸
راههای کسب مهارت بیشتر در قصه‌گویی	۷۹
تفاوت قصه امروز با دیروز	۸۰
علل پیدایش و دلایل نیاز به قصه‌گویی	۸۱
چند کارکرد قصه‌گویی	۸۲
مخاطبان برنامه قصه‌گویی	۸۳

فصل هفتم: انواع قصه‌گویی و ابزارهای آن

انواع قصه	۸۶
استفاده از بازی‌های جسمانی در جلسات درمانی	۸۷
قصه‌گویی با اشیا	۸۷
قصه‌گویی میلتنون اریکسون	۸۷
تقسیم‌بندی قصه از نظر موضوع	۸۸
ابزارهای قصه‌گویی	۹۰

فصل هشتم: قصه‌گویی در کلاس درس

قصه‌گویی در کلاس درس	۹۴
نکته‌هایی برای قصه‌گویی در کلاس درس	۹۴
قصه‌گویی همراه با بازیگران	۹۵
قصه‌گویی و برنامه آموزشی	۹۶
زمینه‌های دیگر برنامه آموزشی	۹۷